

30 sierpnia 2021 r.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder
Katedra Statystyki
Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 101
81-824 Sopot

**Recenzja dorobku naukowego w postępowaniu habilitacyjnym
dr. Piotra Dzikowskiego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i
finanse**

1. Wstęp

W postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse ubiegający się o ten stopień dr Piotr Dzikowski (Kandydat) przedłożył do oceny – jako swoje główne osiągnięcie naukowe, wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* – monografię swojego autorstwa pt. „Sektorowe systemy innowacji w Polsce na przykładzie przemysłów niskiej i średnio-niskiej oraz średnio-wysokiej i wysokiej techniki – diagnoza i ocena funkcjonowania”, wydaną przez Oficynę Wydawniczą Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2021 r. Ponadto Kandydat zawarł w przedłożonym wniosku z dnia 26 lutego 2021 r. opis swojej kariery zawodowej i zainteresowań naukowych, wykaz opublikowanych prac naukowych, informację o zaangażowaniu w realizację projektów badawczych, a także załączył egzemplarze lub kopie najważniejszych publikacji, których jest autorem lub współautorem.

Dr Piotr Dzikowski ukończył studia na Wydziale Elektroniki i Telekomunikacji Politechniki Wrocławskiej, uzyskując w roku 1996 tytuł zawodowy magistra inżyniera w zakresie telekomunikacji. W latach 2005 – 2008 odbył studia doktoranckie w zakresie nauk ekonomicznych na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego. Stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii uzyskał w roku 2009 na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Przywództwo w organizacjach w warunkach polskich na przykładzie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w regionie leszczyńskim”, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Zofii Sawiczewskiej. Uchwała o nadaniu stopnia doktora została podjęta przez Radę Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego dnia 19 czerwca 2009 roku.

W latach 2009 – 2017 dr Piotr Dzikowski pracował na stanowiskach wykładowcy i starszego wykładowcy w uczelniach niepublicznych (Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej

w Lesznie oraz Poznańskiej Wyższej Szkole Biznesu w Poznaniu), a od 2011 roku jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Przedmiotem zainteresowań badawczych Kandydata są zagadnienia związane z aktywnością innowacyjną w gospodarce, w tym w szczególności systemy współpracy innowacyjnej w ujęciu regionalnym i ogólnokrajowym oraz uwarunkowania i rozwój sektorowych systemów innowacji.

2. Ocena głównego osiągnięcia naukowego

Jako swoje główne osiągnięcie naukowe dr Piotr Dzikowski przedłożył następującą monografię:

- Piotr Dzikowski, *Sektorowe systemy innowacji w Polsce na przykładzie przemysłów niskiej i średnio-niskiej oraz średnio-wysokiej i wysokiej techniki – diagnoza i ocena funkcjonowania*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2021 r.

Monografia ta liczy 353 strony tekstu, a jej treść została ujęta w siedmiu rozdziałach uzupełnionych o Wstęp, Zakończenie, Bibliografię, trzy załączniki oraz spis tabel i rysunków.

Za główny cel swoich badań opisanych w monografii Autor przyjął: „znalezienie konwergencji i dywergencji w działalności innowacyjnej sektorowych systemów innowacji reprezentujących niski i średnio-niski (LMT) oraz średnio-wysoki i wysoki poziom techniki (MHT&HT), a w konsekwencji stworzenie zaleceń w obrębie rodzimej polityki innowacyjnej dla tych grup technologicznych” (s. 7). Do tak sformułowanego celu zgłaszam dwa zastrzeżenia. Po pierwsze, nie jest jasne co Autor rozumie przez określenie: konwergencji i dywergencji w pewnej działalności, i co oznacza termin „znalezienie konwergencji/dywergencji”? Czy chodzi o zbieżność, tendencję do zanikania różnic pomiędzy poszczególnymi systemami innowacji w grupach przedsiębiorstw o określonych poziomach techniki? Czy może o wzajemną zbieżność do siebie działań innowacyjnych w ramach poszczególnych systemów innowacji? I drugie zastrzeżenie, co oznacza termin „grupy technologiczne”, bo trudno uznać go za tożsamy z określeniem: grupy przedsiębiorstw ze względu na poziom techniki (używany m.in. przez GUS w opracowaniach cytowanych przez Autora)? Tego rodzaju nieścisłości, które pojawiają się w samym głównym celu pracy, okaże się, że obecne są dość licznie w całej monografii, utrudniając zrozumienie i ocenę scharakteryzowanych w niej badań.

Hipotezę główną, sformułowaną na s. 8 („Dywergencje i konwergencje w działalności innowacyjnej systemów LMT i MHT&HT ewoluują w czasie i są silnie uzależnione od

charakterystyki przedsiębiorstw, ich powiązań z innymi uczestnikami systemu, istniejącego popytu oraz uwarunkowań instytucjonalnych”) uważam za mało oryginalną. Jest zrozumiałe, że systemy innowacyjne ewoluują w czasie (wraz z postępem technologicznym w różnych dziedzinach działalności przedsiębiorstw i w różnych obszarach życia konsumentów), że różna jest dynamika tych zmian w zależności zarówno od charakterystyk przedsiębiorstw (por. np. kolejne edycje badania GUS n.t. *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach ...*), jak i – co dla ekonomisty jest zrozumiałe – w zależności od uwarunkowań instytucjonalnych. Nie jest zaś jasne, dlaczego Autor w tej hipotezie zawarł kategorię popytu i do popytu na co się ona odnosi. Hipotezę badawczą uważam w małym stopniu za nowatorską.

Do hipotez cząstkowych, w liczbie siedmiu, sformułowanych na s. 8, mam także kilka uwag. Niżej wskazuję te najważniejsze. W hipotezie nr 2 powinny być rozłącznie potraktowane kategorie sprzedaży krajowej i sprzedaży zagranicznej (międzynarodowej), gdyż wpływ każdej z nich może być inny na podejmowanie działalności innowacyjnej. W hipotezie nr 3 nie powinno być kwantyfikatora o brzmieniu „zawsze”, bo rozstrzygnięcie o prawdziwości lub nieprawdziwości tej hipotezy nie będzie się mogło odbyć za pomocą metod statystycznych zastosowanych przez Autora. W hipotezach nr 4 i 5 należało rozłącznie potraktować konkurentów z jednej strony, a dostawców i odbiorców z drugiej. Z konkurentami bowiem można nie mieć żadnych kontaktów (por. H5), natomiast trudno taką relację wyobrazić sobie w odniesieniu do dostawców lub odbiorców. W hipotezie nr 7 nie jest jasne, o dywergencję czego chodzi.

Konstrukcje pracy uważam za słabo przemyślaną, przede wszystkim w kontekście głównego celu badawczego. Pewne treści (rozdziały) są zbędne, a innych treści brakuje. Do realizacji głównego celu badawczego nie przybliżył Autora obszerna analiza bibliometryczna zawarta w rozdziałach 1 i 2. Może ona stanowić odrębne opracowanie, jednak podporządkowane zupełnie innemu celowi, niż ten wskazany jako główny przez Autora na s. 7. Tym bardziej, że część wykresów w rozdz. 1 jest słabo czytelna (rys. 1, na s. 19, rys. 3 na s. 57, rys. 9 na s. 73, a w treści rozdziału 2 Autor dokonuje analiz zupełnie nie związanych z celem badań, posługując się do tego terminologią sportową: „na podium znalazły się” (s. 107), „... na artykuł zwyciężyły” (s. 107). Zamiast obu pierwszych rozdziałów warto było rozważyć rozdział poświęcony objaśnieniom i klasyfikacjom innowacji, które są przedmiotem zainteresowania Autora. Dyskusja nad definicjami i zakresem innowacji byłaby dla czytelnika ważna, a recenzentowi ułatwiłaby ocenę, czy istniejący adekwatny związek między rozumieniem przez Autora innowacji, a zmiennymi, które działania innowacyjne mają opisywać w kwestionariuszu badania empirycznego (załącznik 1).

Najpoważniejsze luki i błędy zawarte są w tej części monografii, która ma decydujący wpływ na ocenę wartości naukowej zrealizowanych przez Autora badań. Jest to część empiryczna, której metodyką scharakteryzowano w rozdz. 4. Przedstawiony przez dr. Piotra Dzikowskiego projekt badań nie spełnia najbardziej podstawowych wymogów statystycznego badania próbkowego. Niżej w punktach przedstawiam główne zarzuty.

- 1) W projekcie badania nie określono w jaki sposób, losowy czy nielosowy, uzyskano próby badawcze przedsiębiorstw. Nie podano, jakim schematem wyboru próby się posłużono i dlaczego. Z jednej strony Autor pisze (słusznie), że estymacji dokonuje się na „wylosowanej z populacji próbie” (s. 152), jednak w całym badaniu nie padają ani razu określenia: wylosowana próba, losowanie, próba losowa, itp. Jest to uchybienie istotne, gdyż brak tej informacji uniemożliwia przyjęcie wyników wnioskowania statystycznego za wiarygodne.
- 2) Autor nie podał, ile ostatecznie przedsiębiorstw w każdej z prób badawczych za okresy 2009-2011 oraz 2014-2016 wzięto pod uwagę we wnioskowaniu. Z jednej strony wskazuje, że w badaniach tych zebrano dane od odpowiednio 2237 i 2142 przedsiębiorstw, ale jednocześnie na s. 156 pisze: „Odsetek prawidłowo otrzymanych¹ ankiet wyniósł 11%”. Jest zupełnie niejasne:
 - a) którego z tych badań dotyczy odsetek 11% (bo to, że był w obu identyczny jest bardzo mało prawdopodobne);
 - b) co postanowiono zrobić, by poznać charakterystyki 89% podmiotów, które nie wypełniły prawidłowo ankiet;
 - c) jak należy rozumieć stwierdzenie ze s. 154, iż „Ogólna liczba przedsiębiorstw objętych analizą wynosi 5252”, zważywszy, że tylko 11% odesłało poprawnie wypełnione kwestionariusze;
 - d) dlaczego w wyniku sumowania (na stronach 154 i 161) ogólnej wielkości prób w badanych dwóch podokresach (2237+2142) otrzymano 5252 (błędnie!), a nie prawidłową sumę 4379;
 - e) czy w obu badaniach posłużono się tymi samymi czy różnymi próbami przedsiębiorstw, czy tymi samymi technikami wyboru prób czy różnymi, czy tym samym operatem losowania czy różnymi.

¹ Pisownia oryginalna.

- 3) Nie wskazano i nie scharakteryzowano w projekcie tego badania operatu wyboru próby, który został zastosowany do próbkowania. Ocena jakości operatu jest jednym z elementów oceny jakości całego badania próbkowego, w tym jego wyników.
- 4) Autor nie wyjaśnił, w jakich okolicznościach zdobył przekonanie o „niechęci przedsiębiorstw do ujawniania informacji związanych ze stosowaniem wybranych działań innowacyjnych” (s. 156), a z drugiej czym się kierował, aby w tych warunkach decydować się „na zastosowanie techniki badawczej opartej na ankiecie” (s. 156), w której o takie właśnie działania respondenci są pytani².
- 5) Nie został w monografii omówiony kwestionariusz badania ankietowego (zamieszczony jedynie w załączniku), w szczególności w bezpośrednim nawiązaniu do celów szczegółowych badania i hipotez badawczych.
- 6) Autor nie podał żadnych bliższych informacji o realizacji badania, w tym tak podstawowych, jak: w jakim czasie i przez jak długi okres czasu wypełniane były ankiety przez respondentów, czy sam Autor przeprowadził ponad 5 tys. rozmów telefonicznych z respondentami (por. na s. 156: „Badanie zrealizowano na podstawie ankiety wysyłanej mailem, a następnie przeprowadzono wywiad telefoniczny z właścicielem lub menedżerem danego przedsiębiorstwa”), czego te rozmowy dotyczyły i co z nich wynikało, jaki odsetek przesłanych kwestionariuszy zawierał błędy lub braki i czy je analizowano lub weryfikowano, kto był realizatorem w praktyce tego badania.

W całej analizie statystycznej, mającej charakter wnioskowania na podstawie wyników próby, nie ustosunkował się Autor do założeń, jakie powinny być spełnione, aby móc stosować estymację parametrów i weryfikację hipotez. Testy istotności, które w dużej liczbie są zastosowane w tej analizie, mają rzeczywistą wartość poznawczą i poprawną interpretację jedynie przy spełnieniu ściśle określonych przez teorię statystyki matematycznej założeń. Tych założeń Autor nie precyzuje i ich nie weryfikuje. Dodatkowo, błędnie Autor nazywa prawdopodobieństwo krytyczne, tzw. *p-value*, poziomem istotności.

² Zdanie ze s. 156: „Z uwagi na złożoność i specyfikę przedmiotu badań oraz trudności związane z pozyskiwaniem danych, wśród których prym wiodła niechęć przedsiębiorstw do ujawniania informacji związanych ze stosowaniem wybranych działań innowacyjnych, zdecydowano się na zastosowanie techniki badawczej opartej na ankiecie” jest powieleniem identycznie brzmiącego zdania obecnego w innej pracy Autora, związanej z zupełnie innym badaniem, por. Dzikowski P., „Determinanty aktywności innowacyjnej producentów artykułów spożywczych i napojów w zachodniej Polsce”, Diffin, 2017, s. 46. Kolejnych sześć zdań tekstu na s. 156 Autor także przepisał z wcześniejszej swojej książki z roku 2017 (s. 46 – 47) i w niezmiennym brzmieniu włączył do monografii przedłożonej jako swoje główne osiągnięcie naukowe, nie informując o tym czytelników. Niezależnie od oceny etycznej i formalnej takiego czynu, zwracam uwagę na ocenę merytoryczną. W przedłożonej monografii habilitacyjnej zdanie informujące o tym, co zawiera kwestionariusz ankiety, pochodzi z innego badania, a więc trudno jest to kolejne badanie uznać za w pełni oryginalne.

Badanie statystyczne pozbawione wskazanych wyżej informacji nie może pretendować do miana badania naukowego. Podstawą wnioskowania statystycznego o dużych liczebnie populacjach (w tym przypadku przedsiębiorstw) nie może być jakakolwiek próba – bez podania w jaki sposób pozyskana, na podstawie jakiego operatu, jakiej liczebności. Wnioskowanie statystyczne traci najważniejsze swoje walory w sytuacji, gdy próba nie jest losowa, gdy nie zidentyfikowano źródeł braków odpowiedzi, gdy nie przeanalizowano rodzajów błędów w udzielonych przez respondentów odpowiedziach, w szczególności, gdy nie wyeliminowano możliwości występowania błędów nielosowych o charakterze systematycznym. Ponadto, za mało wiarygodne uznać należy badanie, w którym nie ujawnia się podstawowych faktów z realizacji pomiaru statystycznego (obserwacji statystycznej, por. wyżej pkt 5). Z tych powodów nie mogę uznać przedstawionych w rozdziałach 5 – 7 wyników za naukowo uzasadnione. Nie mają one tej wartości poznawczej, jaką im Autor przypisuje.

Wobec powyższego mniejsze znaczenie mają następujące słabości zaprezentowanej analizy statystycznej, takie jak: jej schematyczność w prezentacji treści całego rozdz. 6, powtórzone 16 razy na stronach 210-228 niejasne stwierdzenie: „Modelowanie przeprowadzone na zwiększonej dwukrotnie liczbie przedsiębiorstw potwierdziło znaczenie niektórych z wcześniej zidentyfikowanych czynników i uwypukliło nowe zależności”, wielokrotnie powtórzone w rozdz. 6 nieprawdziwe stwierdzenie, iż „w tabeli został przedstawiony zbiór modeli wieloczynnikowych opisujących” (w rzeczywistości w tablicach tych podane są jedynie oceny parametrów niektórych zmiennych oraz ilorazy szans, a do tego nie jest objaśniony symbol χ^2), brak jest informacji o miarach dopasowania analizowanych modeli ekonometrycznych.

Podsumowując ocenę monografii dr. Piotra Dzikowskiego pt. „Sektorowe systemy innowacji w Polsce na przykładzie przemysłów niskiej i średnio-niskiej oraz średnio-wysokiej i wysokiej techniki – diagnoza i ocena funkcjonowania” stwierdzam, że charakteryzuje się ona niskim poziomem naukowym, a zaprezentowane w niej wyniki badania empirycznego uzyskane zostały na podstawie wadliwie przygotowanego projektu badań. Wyniki te, mające w zamierzeniu Autora być podstawą weryfikacji sformułowanych na wstępie hipotez badawczych, nie mogą pełnić takiej roli, gdyż nie upoważniają do żadnych uogólnień, a więc do wzbogacenia dotychczasowej wiedzy z zakresu rozwoju sektorowych systemów innowacji w Polsce. Monografia ta nie wnosi istotnego wkładu w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse. Jej wartym uwagi walorem jest jedynie przegląd światowej literatury z zakresu innowacji, zamieszczony w dwóch pierwszych rozdziałach, jednak bardzo luźno powiązany z celem badań wykonanych przez Kandydata.

3. Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Na pozostały dorobek naukowo-badawczy Kandydata po uzyskaniu stopnia doktora składają się:

- 2 monografie, z tego jedna ściśle oparta na treści rozprawy doktorskiej,
- 15 rozdziałów w monografiach,
- 37 artykułów w czasopismach naukowych.

Według bazy Google Scholar liczba publikacji dr. Piotra Dzikowskiego wynosi 57, a liczba cytowań 196. Indeks Hirscha, wynoszący 4, uznać należy za przeciętny.

W wymienionym wyżej dorobku dr Piotr Dzikowski dowodzi wzrostu swoich kompetencji z zakresu teoretycznych zagadnień innowacji w różnych jej ujęciach. Zna i śledzi literaturę z tego zakresu, zarówno polsko-, jak i anglojęzyczną. Słabo sobie natomiast radzi z badaniami empirycznymi i ujawnia w tym względzie poważne luki w swojej wiedzy. Ich konsekwencje są zresztą dobrze widoczne w głównym osiągnięciu badawczym. Ale już w latach wcześniejszych, w szczególności w swojej monografii pt. „Determinanty aktywności innowacyjnej producentów artykułów spożywczych i napojów w zachodniej Polsce”, Diffin, 2017, a także w kilku rozdziałach z innych prac zbiorowych, dr Piotr Dzikowski popełnia poważne błędy w rozumieniu statystycznych badań niewyczerpujących, w tym w ich projektowaniu i wykorzystaniu do wnioskowania statystycznego. Przede wszystkim Autor ignoruje w całości wymóg losowania jednostek do próby – nie wspomina w ogóle o losowaniu, operacie losowania, schemacie losowania, i ten sam błąd popełnia w monografii stanowiącej główne osiągnięcie naukowe. Zamiast określenia „próba reprezentatywna” lub „badanie reprezentacyjne” Kandydat używa nieistniejącego w statystyce pojęcia „reprezentatywnej liczebności próby” (s. 47 i 48). Takie pojęcie nie tylko nie istnieje, ale jest logicznie trudne do zinterpretowania. W badaniach reprezentacyjnych funkcjonuje pojęcie minimalnej liczebności próby zapewniającej spełnienie określonego kryterium dokładności szacunków. Należy domniemywać, że Autorowi wydaje się mało ważny sposób doboru próby badawczej, natomiast najwidoczniej sądzi, że reprezentatywność zapewnia próbie określona jej wielkość. Oba te przekonania są nieprawdziwe i sprzeczne z teorią badań próbkowych, będących podstawą do stosowania metod wnioskowania. W monografii tej (z 2017 roku) pojawia się więcej zdań świadczących o brakach u Kandydata wiedzy na ten temat. Na przykład zdanie ze s. 47: „Ustalona wielkość próby pozwala z określonym prawdopodobieństwem uzasadnić twierdzenie i zweryfikować hipotezy badawcze”. Nie jest jasne, z jakim prawdopodobieństwem i jakie twierdzenie, a dodatkowo określenie „ustalona wielkość próby” pojawia się przed rozważaniami o „obliczeniu reprezentatywnej wielkości próby”. W monografii pt.

„Determinanty aktywności innowacyjnej producentów artykułów spożywczych i napojów w zachodniej Polsce” pojawia się, powielony potem w głównym osiągnięciu naukowym Kandydata, błąd odnoszący się do rzeczywistej liczby jednostek przebadanych w próbie. Z jednej strony Autor pisze na s. 48 o liczebności próby wynoszącej 368 jednostek, nie wspomina o żadnej próbie rezerwowej, a dalej o otrzymanych informacjach od 442 przedsiębiorstw, „przy czym poziom zwrotu ankiet wyniósł 15%”. Niejasności i błędów natury metodycznej jest w tej monografii więcej.

Uważam, że w dotychczasowym rozwoju naukowym dr. Piotra Dzikowskiego zabrakło doświadczeń w pracy zespołowej, w której zaangażowani byliby reprezentanci różnych obszarów wiedzy, w tym statystyki i ekonometrii. Występujące poważne błędy metodyczne w publikacjach Kandydata są do pewnego stopnia także konsekwencją jego bierności w działaniach projektowych. Dr Piotr Dzikowski nie kierował i nie uczestniczył w realizacji żadnego projektu naukowego pozyskanego w ogólnopolskim lub międzynarodowym konkursie. W szczególności nie brał udziału w żadnym z projektów finansowanych przez NCN lub NCBiR. Uważam to za istotną słabość w dorobku kandydata do stopnia doktora habilitowanego. Kandydat uczestniczył jedynie w kilku projektach międzynarodowych niemających charakteru *stricte* naukowego, w tym w większości były to wizyty studyjne w instytucjach partnerów zagranicznych.

Powyższych braków nie są w stanie zrekompensować te aktywności, których zakres i intensywność oceniam pozytywnie. Należą do nich: współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym, uczestnictwo w konferencjach naukowych, działalność dydaktyczna i organizacyjna, a także przynależność do krajowych i międzynarodowych organizacji i towarzystw naukowych. Dr Piotr Dzikowski odbył także jeden staż zagraniczny (sześciotygodniowy) w 2016 roku w London Metropolitan University, a także 6-miesięczny staż w bliżej nieokreślonej firmie konsultingowej.

Kandydat nie pełnił natomiast do tej pory funkcji promotora pomocniczego. Niewielkie ma także doświadczenie w prowadzeniu seminariów dyplomowych – wypromował 22 licencjatów i inżynierów w Uniwersytecie Zielonogórskim oraz 35 licencjatów w niepublicznej Poznańskiej Wyższej Szkole Biznesu.

Praca Naukowa Kandydata jest wysoko oceniana przez władze Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dr Piotr Dzikowski otrzymał pięć razy nagrodę Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego za osiągnięcia naukowe.

4. Konkluzja

Po uważnym zapoznaniu się z dorobkiem dr. Piotra Dzikowskiego stwierdzam, że dorobek ten, w tym w szczególności monografia stanowiąca główne osiągnięcie naukowe Kandydata, są obciążone poważnymi błędami metodycznymi, które nie pozwalają na uznanie wyników tych badań za wiarygodne. Przypisywane im przez Kandydata wartości naukowa i poznawcza są – w mojej ocenie – znacznie mniejsze, a w większości znikome. Ponadto, badanie empiryczne zawarte w monografii pt. „Sektorowe systemy innowacji w Polsce na przykładzie przemysłów niskiej i średnio-niskiej oraz średnio-wysokiej i wysokiej techniki – diagnoza i ocena funkcjonowania” nie może być uznane za w pełni oryginalne, gdyż jego projekt jest w części powieleniem (wraz z błędami) projektu badania opisanego we wcześniejszej monografii Kandydata pt. „Determinanty aktywności innowacyjnej producentów artykułów spożywczych i napojów w zachodniej Polsce”. Błędy metodyczne, odnoszące się przede wszystkim do ignorowania przez Kandydata podstawowych założeń statystycznych badań reprezentacyjnych, występują także w innych publikacjach dr. P. Dzikowskiego. Z tego powodu należy uznać, że wnoszą one niewiele do stanu wiedzy na temat aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw oraz charakterystyk systemów innowacji. Nie stanowią one dorobku, który można by uznać za wnoszący istotny wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse.

Dr Piotr Dzikowski nie brał udziału w żadnym projekcie *stricto* naukowym pozyskanym w krajowych lub międzynarodowych konkursach o granty.

Z przekonaniem stwierdzam, że dr Piotr Dzikowski nie spełnia warunków ujętych w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, określających wymogi dla osób, którym nadaje się stopień doktora habilitowanego. Z tego powodu **nie popieram** wniosku dr. Piotra Dzikowskiego o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Mikołaj Szredew